

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 105.K.704.512/2021/21.
A felperes: [...]
A felperes képviselője: [...]
Az alperes: Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
(1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11.)
Az alperes képviselője: Dudás Hargita Zavodnyik Ügyvédi Iroda
(1036 Budapest, Lajos utca 66., eljáró ügyvéd: dr. Dudás Gábor)
A per tárgya: adatvédelmi közigazgatási jogvita elbírálása
(NAIH-3644-9/2021.)

Í T É L E T

A bíróság az alperes NAIH-3644-9/2021. számú döntése határozat részének 3) (harmadik) pontját és 9) (kilencedik) pontjának a felperest hivatalból adatvédelmi bírság megfizetésére kötelező rendelkezésrészét megsemmisíti, és az alperest az adatvédelmi bírság összegének meghatározása tekintetében új eljárásra kötelezi. A keresetet ezt meghaladóan elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forintperkötséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A per alapjául szolgáló tényállás

- [1] A megelőző eljárásban kérelmezőként részt vett személy (a továbbiakban: kérelmező) a felperes munkavállalója volt, akinek a részére a felperes saját tulajdonú számítógépet (a továbbiakban: eszköz) biztosított, amelyet a kérelmező a munkavégzéshez egyedi, felhasználónévvel és jelszóval rendelkező felhasználói fiókkal használt. A kérelmező munkaszerződése nem tette lehetővé az eszköz magáncélú használatát. A munkavállalóknak a felperes által biztosított céges e-mail mellett volt másodlagos, nem a felperes által létrehozott e-mail fiókja is, amelyet általánosan a céges e-mail hibája esetén használtak.
- [2] A kérelmező felperesnél fennálló munkaviszonya 2020. április 30-án megszűnt, ezért 2020. április 6-án visszaszolgáltatta az eszközt a felperesnek, amely a kérelmező [...] című céges e-mail fiókját (az alperes döntésében egyes helyeken: felhasználói fiók, a továbbiakban együtt: céges e-mail) a munkaviszony megszűntetésével egyidejűleg nem szüntette meg, annak forgalmát ideiglenesen átirányította.

- [3] A felperes a visszakapott eszköz 2020. május 22-én történt ellenőrzése során betekintett a kérelmező személyes adatokat tartalmazó [...] című e-mail fiókjába (a továbbiakban: gmail), és észlelte, hogy onnan céges adatokat, információkat továbbítottak egy „Confidential” tárgyú e-mailben, amelynek mellékletei a felperes által forgalmazott gépek árlistáját tartalmazták. A felperes a gmail e részéről készített másolatot a nyomozóhatóságnak továbbította, és ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, amelynek tényéről a kérelmezőt nem tájékoztatta. A kérelmező ellen büntetőeljárás indult, a nyomozás vádemeléssel zárult.
- [4] A gmail-be történt betekintésről a felperes tájékoztatta a kérelmezőt, az alperesnél pedig 2020. május 22-én adatvédelmi incidensről tett bejelentést azzal, hogy a kérelmező az eszköz átállítása érdekében megadta a fiókja jelszavát, felperes pedig az átállítás során tapasztalta, hogy a kérelmező nem lépett ki a felperes nevét is tartalmazó gmail-ből, ezért úgy vélte, hogy az abban megtekintett e-mail üzleti levelezés. A bejelentés alapján az alperes hatósági ellenőrzést indított, és megállapította, hogy adatvédelmi incidens nem történt.
- [5] A kérelmező 2020. június 24-én kérelmet nyújtott be az alpereshez, amelyben kifogásolta, hogy a céges e-mail a munkaviszonya megszűnését követően nem szűnt meg véglegesen, erről őt a felperes előzetesen nem tájékoztatta, továbbá az adatvédelmi incidensként azonosított esetről sem nyújtottak részére megfelelő tájékoztatást. Állította, hogy az eszközt a visszaadás előtt ellenőrizte, az azon fellelhető személyes adatait törölte, a gmail-ből pedig kijelentkezett; sem a céges e-mailhez, sem a gmail-hez tartozó felhasználónevét és jelszavát nem adta meg a felperesnek.
- [6] A kérelem alapján az alperes adatvédelmi hatósági eljárást (a továbbiakban megelőző eljárás) indított, melyben a felperes vitatta, hogy a céges e-mailt tovább használta volna. Állította, hogy a munkaszerződés szerint az általa kiadott eszközök kizárólag üzleti célból használhatók, a visszaadott eszközön többek között szoftverfrissítést, jogosultság átállítást végzett, a gmail-be nem volt szándéka betekinteni, de az a böngésző megnyitásakor az általa egyébként nem ismert jelszó nélkül automatikusan betöltődött. A címében is szereplő „[...]” névből feltételezte, hogy a gmail a kérelmező másik céges fiókja. A kérelmező személyes adatai kezelésének célja a bűncselekmény elkövetésének, és a büntetőeljárásban a felperest ért joghátrány bizonyítása, a jogalap pedig az érdekmérlegelésen alapuló jogos érdek. Hivatkozott az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 számú, a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló rendeletének (általános adatvédelmi rendelet, a továbbiakban: GDPR) 14. cikk (5) bekezdés b) pontjára is.
- [7] Előadta, hogy a céges e-mailek munkaviszony megszűnését követő használatával kapcsolatos belső szabályzattal, informatikai biztonsági szabályzattal nem rendelkezik, de a dolgozói által is ismert eljárásrendet alkalmaz, a kérelmezőt pedig a céges e-mailt érintő intézkedésekről szóban tájékoztatta. Az eszköz ellenőrzéséről a kérelmező is tudott, a felhasználói fiókhoz tartozó jelszavát önként adta át. Hangsúlyozta, hogy a kérelmező a gmailből nem jelentkezett ki, ellenkező esetben a felperes abba a jelszó nélkül bejelentkezni nem tudott volna, a jelszóval visszaélés esetén pedig a Google értesítette volna a kérelmezőt.

Az alperes döntése

- [8] Az alperes a 2021. május 5-én kelt NAIH-3644-9/2021 számú egybefoglalt döntésének I. számú, határozat részében a kérelmező kérelmének részben helyt adott, és megállapította, hogy:
- 1) a felperes a kérelmező munkavégzéshez használt e-mail fiókjának tartalmát, a munkaviszony megszűnését követően megfelelő előzetes tájékoztatás nélkül kezelte, és az adatkezelés tekintetében az elszámoltathatóság elvét is megsértette;

2) a felperes a kérelmező által munkavégzéshez használt számítógép ellenőrzését a tisztességes adatkezelés elvébe ütköző módon valósította meg, a kérelmező részére az ellenőrzésről nem nyújtott megfelelő előzetes tájékoztatást, valamint az ellenőrzés tekintetében megsértette az elszámoltathatóság alapelvi követelményét;

3) megállapította, hogy a felperes a kérelmező magánhasználatú e-mail fiókját érintő adatkezelésről nem nyújtott a kérelmező részére megfelelő tájékoztatást;

4) hivatalból megállapította, hogy a felperes a GDPR 25. cikk (1) bekezdésében foglalt beépített adatvédelem követelményét megsértve nem tett megfelelő technikai, szervezési intézkedéseket annak érdekében, hogy az általa a munkavállalók számára biztosított e-mail fiókok és számítástechnikai eszközök használatával összefüggésben, valamint azok ellenőrzése során biztosítsa a személyes adatok védelmét és az adatkezelési elvek érvényesülését, és az ellenőrzéssel összefüggő adatkezelés tekintetében nem gondoskodott munkavállalói megfelelő tájékoztatásáról;

5) hivatalból utasította a felperest arra, hogy a határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül megfelelő, a tisztességes adatkezelés alapelvi követelményével összhangban álló technikai, szervezési intézkedések megtételével gondoskodjon a munkavállalók számára biztosított számítástechnikai eszközök használatával összefüggésben a személyes adatok védelméről, alkossa meg az ehhez szükséges belső szabályokat és gondoskodjon az érintettek megfelelő tájékoztatásáról, ennek keretében biztosítsa, hogy a számítástechnikai eszközök ellenőrzésére vonatkozó belső szabályozás, és az ellenőrzésre vonatkozó megfelelő tájékoztatóban foglaltaknak megfelelően végezze a munkavállalók számítástechnikai eszközeinek az ellenőrzését;

6) hivatalból utasította a felperest arra, hogy a határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül megfelelő, a tisztességes adatkezelés alapelvi követelményével összhangban alkossa meg a munkavállalók számára biztosított e-mail fiókok használatára, ellenőrzésére és archiválására vonatkozó belső szabályokat, és gondoskodjon az érintettek megfelelő tájékoztatásáról, ennek keretében biztosítsa, hogy az e-mail fiókok tárolására, archiválására vonatkozó belső szabályozás, és az ezekre vonatkozó megfelelő tájékoztató alkalmazásával végezze a munkavállalói e-mail fiókok ellenőrzését és archiválását;

7) elutasította a kérelemnek azt a részét, amely annak megállapítására irányul, hogy a felperes nem tett eleget a GDPR 34. cikke szerinti tájékoztatási kötelezettségének;

8) elutasította a kérelem arra vonatkozó részét, hogy az alperes tiltsa meg a felperesnek a kérelmező személyes adatainak jogellenes kezelését, tárolását és továbbítását;

9) a kérelem adatvédelmi bírság kiszabására vonatkozó részét elutasította, ugyanakkor a felperest hivatalból 2.000.000 forint adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

Előírta, hogy a felperesnek a határozat I. 5) és 6) pontjaiban előírt kötelezettség teljesítését a határozat közlésétől számított 30 napon belül kell írásban igazolnia az alperes felé. Az egybefoglalt döntés II. számú végzés részében az ügyintézési határidő túllépése miatt elrendelte 10.000 forint felperes részére történő visszafizetését.

- [9] Indokolásának a közigazgatási jogvitával érintett részeiben megállapította, hogy a céges email munkaviszony megszűnését követő megőrzése kapcsán az adatkezelés jogalapja a GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerint fennállt, ugyanakkor az adatkezelésre vonatkozó írásbeli szabályzat, illetve érdekmérlegelés hiányában a felperes nem tudta igazolni, hogy a vonatkozó eljárásrend a kérelmező számára ismert volt, ezért felperes megsértette a GDPR 5. cikk (2) bekezdése szerinti elszámoltathatóság elvét. A felperes továbbá, mivel nem nyújtott tájékoztatást a kérelmezőnek a céges e-mail archiválásáról és az azzal kapcsolatos információkról, megsértette a GDPR 13. cikkét is.

- [10] Az IT biztonsági munkatársának véleményére utalással megállapította, hogy a céges e-mail használata a felperes által meghatározott cél eléréséhez nem volt feltétlenül szükséges, mert az rendszergazdai jogosultsággal is megvalósítható lett volna, a gmail vonatkozásában pedig rögzítette, hogy a felperes által használt böngészőben az „előző munkamenet helyreállítása” funkció alkalmazásával visszaállíthatók a korábbi böngészés lapjai. Valószínűnek tartotta, hogy a kérelmező biztonságos eszközként jelölte meg a munkaállomást, ezért nem kapott értesítést, ha az eszközön beléptek a gmailbe.
- [11] A GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontján keresztül a tisztességes adatkezelés elvébe ütközőnek minősítette, hogy a felperes kontroll nélkül tekinthetett be a magánjellegű levelezést tartalmazó gmail-be, figyelemmel arra, hogy a felperes azt akkor sem jogosult ellenőrizni, ha az eszköz és a céges e-mail ellenőrzésének tényéről az előzetes tájékoztatást megadja; a munkavállaló képviselőjének jelenlétét biztosítani kell a munkavégzéshez használt eszköz ellenőrzésénél, felperes azonban nem tett intézkedést a kérelmező ellenőrzésén való jelenléte érdekében. Azáltal pedig, hogy a felperes az adatkezeléséről nem nyújtott előzetes tájékoztatást sem általánosságban, sem a konkrét esettel kapcsolatban az eszköz áttekintése előtt, megsértette a GDPR 13. cikkét a kérelmező, és a munkavállalói tekintetében is; az ellenőrzés körülményeit tartalmazó jegyzőkönyv vagy más feljegyzés hiányában pedig felperes az elszámoltathatóság elvét is megsértette.
- [12] A GDPR 25. cikk (1) bekezdésébe ütköző jogsértést azzal indokolta, hogy a felperes nem rendelkezik semmilyen belső szabállyal az általa a munkavállalók rendelkezésére bocsátott e-mail fiókok és számítástechnikai eszközök használatára és ellenőrzésére, illetve az azokban tárolt adatok kezelésére vonatkozóan, az ilyen szabályzatokat azonban célszerű megalkotni.
- [13] A gmail-re vonatkozó adatkezelés kapcsán a felperes jogos érdekét, mint az üzleti titok megsértésének gyanújához kapcsolódó adatkezelés jogalapját elfogadta. Megállapította ugyanakkor, hogy a felperes adatkezelése ettől függetlenül sértette a GDPR 14. cikkét, mert ezen adatkezelésről és az érdekmérlegelési teszt eredményéről nem tájékoztatta megfelelően a kérelmezőt. A GDPR 14. cikk (5) bekezdés b) pontjára vonatkozó kimentést azzal az indokkal nem fogadta el, hogy maga a felfedezett levelezés szolgál az üzleti titok megsértésének bizonyítékaul, a tájékoztatási kötelezettség teljesítése hiányában pedig felperes a kérelmező érintetti joggyakorlását ellehetetlenítette.
- [14] A jogkövetkezmény tekintetében a GDPR 83. cikk (2) bekezdése és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) 75/A.§-a alapján az ügy összes körülményét mérlegelve megállapította, hogy a felperessel szemben bírság kiszabása szükséges, és rögzítette a bírság- összeg meghatározása során figyelembe vett súlyosító és enyhítő, valamint egyéb körülményeket.
- [15] Megállapította, hogy az eljárás során az Info tv. 60/A.§ (1) bekezdése szerinti ügyintézési határidőt túllépte.

A kereset, a védírat

- [16] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes döntése határozat részének (a továbbiakban: alperes határozata) megsemmisítését, és az alperes új eljárásra kötelezését, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését, harmadlagosan a megváltoztatását kérte, és perköltséget igényelt.
- [17] Állította, hogy az alperes a tényállást nem derítette fel teljeskörűen, megsértette az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 3.§-át és 62.§-át.
- [18] Az alperes IT biztonsági munkatársának megállapításait szakvéleménynek tekintve előadta, hogy a szakértő az eszköz és felperes informatikai rendszerének vizsgálta nélkül adott véleményt.

- [19] Az elszámoltathatóság elvét érintően kifejtette, hogy kizárólag dokumentációs kötelezettségének nem tett eleget, a munkáltatói ellenőrzés lehetőségét és annak lefolytatását, valamint az eszközök magáncélú használatának tilalmát minden munkavállalójával, így a kérelmezővel is szóban közölte, a kérelmező tanúk jelenlétében önként adta át a céges e-mail jelszavát a felperes képviselőjének; az eszköz ellenőrzésének körülményeit ily módon tudja bizonyítani.
- [20] A tisztességes adatkezelés elvével összefüggésben kiemelte, hogy a munkaviszony létesítésekor tájékoztatta a munkavállalókat a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 11/A.§ (2) bekezdése szerinti tilalomról, amelyre tekintettel külön szabályzat megalkotása nem volt indokolt. Hangsúlyozta, nem tehető felelőssé azért, mert a kérelmező a munkaviszonyból származó kötelezettségét megszegte; a kérelmező a jogszerűtlenül tárolt személyes adatokat törölhette volna, és amennyiben nem felejtí nyitva a gmail-t, akkor a vétlen betekintés sem valósulhatott volna meg. Lényegesnek tekintette, hogy az ellenőrzéskor a kérelmező már nem volt a munkavállalója, az pedig életszerűtlen, hogy a visszaadott eszköz beállításakor a volt munkavállaló vagy annak képviselője is jelen legyen.
- [21] Sérelmezte, hogy az alperes nem értékelte a kérelmező rosszhiszeműségét, illetve szándékos magatartását, holott a kérelmező aktívan hozzájárult ahhoz, hogy az eszközre személyes adatok kerüljenek, így számolnia kellett annak kockázatával is, hogy felperes azokat a legnagyobb körültekintés mellett is megismerheti. A gmail megismerésének körülményeit (vétlen betekintés, automatikus betöltődés) illetően a megelőző eljárásban tett előadásával azonosan nyilatkozott.
- [22] Kifejtette, hogy a kérelmező felelőségének bíróság vagy hatóság általi megállapítása nélkül az sem biztos, hogy a gmail a kérelmezőé volt, és ő továbbította volna az üzleti titkot, következésképpen a GDPR 4. cikk 1. és 2. pontjaira figyelemmel érintett hiányában személyes adatok kezelése sem történhetett.
- [23] Érvelt azzal is, hogy a céges e-mailt a cég érdekeit figyelembe véve előbb zárolta, majd a kérelmező munkaviszonyának megszűnését követő két-három hónap múlva szüntette meg, amely a kérelmező jogait nem sértette, a céges e-mailre érkező levelek feladói a kérelmező munkaviszonyának megszűnéséről tájékoztatást kaptak.
- [24] A célhoz kötöttség elvét nézve kifejtette, hogy a céges email-be szükséges volt belépni, amiről a kérelmezőt az eszköz visszaadásakor tájékoztatták, ehhez kérelmező a felhasználónevét és jelszavát is megadta.
- [25] A megfelelő technikai, szervezési intézkedések elmaradására vonatkozó jogsértést azzal vitatta, hogy a tudomány és technika állása szerinti követelményeknek való megfelelés mellett sem lehetett volna olyan intézkedést bevezetni, amellyel az adatkezelő a számítógép magáncélú használatát meg tudta volna akadályozni.
- [26] A keresetindítási határidő lejártá után érkezett beadványában a Kúria eseti döntését hivatkozva kérte az adatvédelmi bírság megsemmisítését is, mert álláspontja szerint annak kiszabására az alperes eljárására irányadó ügyintézési határidő kétszeres túllépésével került sor.
- [27] A per során csatolta a kérelmező munkaszerződést, annak bizonyítására, hogy az eszköz kizárólag üzleti célra volt használható, és tanúbizonyítást indítványozott.
- [28] Az alperes a kereset elutasítását kérte, perköltséget felszámított. A határozatában foglaltak fenntartotta azzal, hogy a tényállást feltárta; az adatvédelmi bírság kapcsán előterjesztett keresetrész meg nem engedett keresetváltoztatás, ugyanakkor kifejtette, hogy az ügyintézési határidő kétszeresét nem lépte túl.
- [29] A bíróság a felperes indítványára tanúként hallgatta meg Kerekes Erzsébetet, a felperes munkavállalóját, valamint az alperes indítványára a kérelmezőt, továbbá megkereste a

kérelmező ellen indult büntetőügyben eljáró bíróságot a kérelmező által tett vallomás tartalmára.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [30] A kereset – az alábbiak szerint – részben alapos.
- [31] A bíróság az alperes határozatának jogszerűségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 2. § (4) bekezdés és 85. § (1)-(2) bekezdései szerint a határozat meghozatalakor fennálló tények alapján, a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta felül.
- [32] A felperes a keresetindítási határidőn belül az ügyintézési határidő túllépését nem vitatta, ezért e jogsérelemre hivatkozva a kereset az első tárgyaláson nem volt megváltoztatható a Kp. 43.§ (1) bekezdésének első mondata alapján. A felperes a keresetet az új jogsérelemmel a keresetindítási határidőn túl terjesztette ki, ezért azt a bíróság – figyelemmel a Kp. 37.§ (1) bekezdés f) pontjára, valamint a 46.§ (4) bekezdésére is – érdemben nem vizsgálta.
- [33] Az alperes határozata 15. oldalának második bekezdésében citált irat kibocsátója eljárásjogi értelemben nem szakértő volt, mert az irat – ahogyan arra a határozat is utalt – az alperes saját szervezeti egységétől (IT munkatárs) származott. A bizonyító erő szempontjából így az irat tartalma sem több, mint az alperes saját – különleges szakértelem nélkül tett – megállapítása, amelyet a felperes is ekként vitathatott; szakvélemény a megelőző eljárásban nem készült. A felperes ezt meghaladóan a perben nem vitatta (9. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldala), hogy a megelőző eljárásban az iratot még az alperes határozatának meghozatala előtt megismerhette, a tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült, az eszközt és a felperes informatikai rendszerét pedig az alperesnek nem kellett megvizsgálnia.
- [34] Az alperes külön-külön minősítette a céges e-mail, az eszköz ellenőrzése, valamint a gmail felperes általi megismerésére vonatkozó adatkezeléseket, és mindháromra különböző, de részben egymást átfedő jogsértéseket állapított meg. Az elszámoltathatóság elvének megsértését – mellyel az alperes lényegében azt kifogásolta, hogy a felperes az adatkezelést nem dokumentálta –, valamint a GDPR 13. cikke szerinti előzetes tájékoztatás elmaradását a céges e-mail és az eszköz ellenőrzése kapcsán egyaránt, addig a tisztességes adatkezelés elvét – melynek lényege a kérelmező jelenlétének biztosítása – csak az eszköz ellenőrzése tekintetében állapította meg; a gmail adatkezeléséről a „megfelelő”, vagyis az érdekmérlegelést követő GDPR 14. cikk szerinti tájékoztatás elmaradását állapította meg, végül a GDPR 25. cikkének megsértését – a céges e-mail és az eszköz ellenőrzése során feltárt tényállásra alapítva – abban azonosította, hogy a felperes sem ténylegesen, sem szabályzattal nem tette meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a fentebb megjelölt adatvédelmi elvek (tisztességes adatkezelés, elszámoltathatóság) érvényesüljenek.
- [35] A GDPR 5. cikk (2) bekezdése értelmében az adatkezelő felelős az (1) bekezdésnek való megfelelésért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelés igazolására („elszámoltathatóság”).
- [36] Az alperes az elszámoltathatóság elvének megsértését amiatt állapította meg, hogy a felperes – a gmail-be történt betekintés kivételével – nem dokumentálta (jegyzőkönyvvel) a kérelmező által átadott informatikai eszköz ellenőrzésének körülményeit (határozat III.2.4.). E tény a felperes a keresetlevelében sem vitatta (keresetlevelél 5-6. oldal), álláspontja szerint azonban az elszámoltathatóság elvének való megfelelés szóban, tanúvallomással is teljesíthető. A bíróság ugyanakkor megállapította – figyelemmel már arra is, hogy az 5. cikk (1) bekezdésének való megfelelés számos feltétel együttesével teljesíthető –, hogy az elszámoltathatóság szempontjából lényeges „jogszerűség igazolására vonatkozó képesség” nem redukálható arra, hogy az adatkezelő szükség esetén meg tudja nevezni olyan személyeket, akik az

adatkezelés jogszerűségét tanúsítani tudják. Az elszámoltathatóság elvében hangsúlyos „képesség” éppen azon bizonytalanság minimalizálásához szükséges, amely a tények emlékeztetre támaszkodó utólagos rekonstruálásával jár. Az elszámoltathatóság elve így módon az 5. cikk (1) bekezdésének való megfelelésről készített korabeli dokumentáció meglétét jelenti, melynek – hangsúlyozottan – felperes által sem vitatott hiánya miatt az 5. cikk (2) bekezdésének megsértését az alperes jogszerűen állapította meg.

- [37] A GDPR 13. cikk (1)-(2) bekezdéseinek megsértésére vonatkozó határozatrészeket (rendelkező rész 1. és 2. pont, indokolás III.2.3.) a felperes keresetlevelében kifejezetten nem támadta, azonban arra figyelemmel, hogy az alperes e megállapításai közvetlen oksági kapcsolatban állnak a GDPR 25. cikkének megsértésével (általános előzetes tájékoztatás az eszközök átvizsgálásáról), az elszámoltathatóság elvének (a kérelmező által visszaadott konkrét eszköz), továbbá – az eszköz ellenőrzése esetében – a tisztességes adatkezelés (jelenlét) megsértésével is, a bíróság rámutat: a GDPR 13. cikkének való megfelelés nem egyenértékű azzal, hogy a munkáltató a munkaszerződésben az Mt. 11/A.§ (2) bekezdésére tekintettel kizárja az informatikai eszköz magáncélú használatát, hiszen az előzetes tájékoztatás során az adatkezelőnek a GDPR-ban tételesen felsorolt tartalommal kell tájékoztatni az érintettet, és az előzetes tájékoztatás megtörténtének igazolására a fentiek szerinti módon képesnek is kell lennie.
- [38] A GDPR 5. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében a személyes adatok kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”).
- [39] Az alperes a tisztességes adatkezelés elvének megsértését amiatt állapította meg, mert a felperes nem biztosította a kérelmező jelenlétét az eszköz ellenőrzésekor. A felperes szerint ezt azért nem kellett megtennie, mert a kérelmező a munkaszerződése alapján eleve nem volt jogosult az eszköz magáncélú használatára, annak ellenőrzésekor pedig már jogviszonyban sem állt a felperessel. A bíróság – a GDPR 25. cikkre vonatkozó [45] bekezdésre is utalva – egyrészt megállapította, hogy az informatikai eszköz munkaszerződésben kizárt magánhasználatának tilalma nem azonos annak a kérelmező általi feltétlen tudásával, hogy az eszköz visszaszolgáltatása után a munkáltató az eszközön korábban végzett bármely informatikai tevékenységről tudomást szerezhet, például valamely munkamenet helyreállása miatt. A perbeli ügyben kiemelt jelentősége annak volt, hogy a gmail-t – hiába jelent meg abban a felperes neve is – a céges e-maillal ellentétben nem lehetett olyannak tekinteni, mint amelyet a kérelmező kizárólag a munkaviszonya keretében használhatott. A bíróság a felperes nyilatkozatára is tekintettel megállapította, hogy a gmail másodlagosan betöltötte a céges email fiók szerepét is, azonban a gmail magánhasználatának tilalmát előíró szabályozást a felperes nem bizonyította; ilyen a tanúvallomásokból sem volt megállapítható. Az Mt. 11/A.§ (2) bekezdésének így önmagában azért nem volt relevanciája, mert a felperesnek mindenképpen számolnia kellett azzal, hogy a céges és magáncélú levelezésre egyaránt használható gmail létezik, és az eszköz ellenőrzése során annak tartalma is megismerhetővé válik, ahogyan mindez a konkrét ügyben meg is történt. E körben nem volt kiemelt jelentősége annak (de utólag bizonyíthatatlan is), hogy a gmail jelszava ismert volt-e a felperes előtt, miként annak sem, hogy a gmail a felperes számára végül milyen okból (munkamenet szándékos vagy nem szándékos helyreállítása, avagy automatikus helyreállítás) vált megismerhetővé. Jelentősége annak volt, hogy felperesnek azzal is számolnia kellett, hogy a nem kizárólag üzleti céllal használható gmail-tevékenység a céges eszközön a jelszó ismerete nélkül is hozzáférhetővé válhat (más összefüggésben ezt a felperes maga sem vitatta - vö. keresetlélvél 8. oldal utolsó bekezdése, a 9. oldalon folytatva). Emiatt pedig az eszköz ellenőrzésekor a tisztességes adatkezelés elve akkor érvényesült volna, ha a felperes lehetővé

teszi az eszköz a kérelmező (vagy képviselője) jelenlétével való vizsgálatát, függetlenül az eszköz ellenőrzésének céljától, módjától, a munkaviszony megszűnésének idejétől, az adatok előzetes törlésének lehetőségétől, és a kérelmező esetleges óvatlanságától (kijelentkezés elmaradása a gmail-ből). A tisztességes adatkezelés elve nem önmagában azért sérült, mert a kérelmező nem volt jelen az eszköz ellenőrzésénél, hanem azért, mert a felperes e lehetőség megteremtése érdekében semmilyen intézkedést nem tett.

- [40] A bíróság nem osztotta azt a GDPR 4. cikkével összefüggő felperesi előadást sem, amely szerint a kérelmező felelősségének megállapítása nélkül a felperes felelősségéről sem lehet szó. E felperesi érvelés a céges e-mailre és az eszköz ellenőrzésre vonatkozó jogsértésekkel (határozat rendelkező rész 1. és 2. pontok) semmilyen okszerű kapcsolatban nem áll, a gmailre vonatkoztatva pedig azért meglapozatlan, mert a felperes maga is a kérelmezőt tekintette érintettnek, amikor az incidensről értesítette, másrészt a kérelmező a perben tanúként sem állította, hogy a gmail nem a sajátja. Utóbbi tény miatt pedig a kérelmező mindenképpen érintettje az adatkezelésnek (függetlenül attól, hogy az inkriminált e-mailt ténylegesen ki küldte el). Tartalmában mindezzel hasonló indokolást tartalmaz a határozat 20. oldalának második bekezdése is, amelyre a bíróság ismétlés nélkül utal.
- [41] A GDPR 14. cikk (5) bekezdése alapján az (1)–(4) bekezdést nem kell alkalmazni, ha és amilyen mértékben: a szóban forgó információk rendelkezésre bocsátása lehetetlennek bizonyul, vagy aránytalanul nagy erőfeszítést igényelne, különösen a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból, a 89. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek és garanciák figyelembevételével végzett adatkezelés esetében, vagy amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett kötelezettség valószínűsíthetően lehetetlenné tenné vagy komolyan veszélyeztetné ezen adatkezelés céljainak elérését. Ilyen esetekben az adatkezelőnek megfelelő intézkedéseket kell hoznia – az információk nyilvánosan elérhetővé tételét is ideértve – az érintett jogainak, szabadságainak és jogos érdekeinek védelme érdekében.
- [42] A munkaviszony megszűnéséig adandó előzetes tájékoztatási kötelezettségre a GDPR 13. cikke vonatkozott, a gmail-t érintő adatkezelésre azonban a GDPR 14. cikke, mert felperes a gmail esetében a kérelmező személyes adatait nem a kérelmezőtől szerezte meg. Ily módon a gmail vonatkozásában a GDPR 14. cikk (5) bekezdésének alkalmazását is vizsgálni kellett.
- [43] Az alperes a gmail felperes általi adatkezelésének célját és jogalapját jogos érdekként – a feltalált levelezés tárgyára és az érdekmérlegelés eredményére figyelemmel – elismerte, azonban a határozat rendelkező részének 3) pontja szerinti jogsértést azért állapította meg, mert a GDPR 14. cikk (5) bekezdése b) pontjának alkalmazásában nem fogadta el a büntetőeljárás sikeres lefolytatásához fűződő felperesi érdek prioritását. Ezt azzal indokolta, hogy az üzleti titoksértés bizonyítéka maga a gmail-ben felfedezett levelezés. Az el nem fogadott kimentés miatt pedig arra következtetett, hogy a felperes által elmulasztott tájékoztatás miatt a kérelmező joggyakorlása (tiltakozáshoz való joga) ellehetetlenült. Az alperes azonban a tények téves értékelésével, okszerűtlenül vetette el a felperes nyilatkozatát, mert figyelmen kívül hagyta, hogy az üzleti titok megsértésének bizonyítására alkalmas email megsemmisítése (és ekképpen a büntetőeljárásban a bizonyítás ellehetetlenítése) nem csak a felperes birtokában lévő eszközről lehetséges. Az adatkezelés célja és jogalapja tekintetében elfogadott alperesi indokolás (határozat III.4.1.) alapján is belátható, hogy az üzleti titoksértés miatt feljelentést tevő felperes és a kérelmező érdeke nem azonos, hanem éppen ellenirányú a kiemelt (a jogsértés egyedüli bizonyítékául szolgáló) bizonyíték megőrzését illetően. Az alperes tévesen hagyta figyelmen kívül azt a körülményt, miszerint a felperesnek nyomós érdeke volt, hogy a GDPR 14. cikkének megfelelő tájékoztatással ne teremtsen olyan helyzetet, amelyben a törvény által védett jogának érvényesítését maga

nehezíti el. A bíróság kérelmezői közrehatásként értékelte (a fentiekre visszautalva), hogy bár a gmail-t a céges e-maillal ellentétben nem lehetett olyannak tekinteni, mint amelyet a kérelmező kizárólag a munkaviszonya keretében használhatott, az annak címében megjelenő felperesi név, a felperes által a megtekintett levélen észlelt bizalmas tárgymegjelölés, az email címzettje, továbbá a felperesnél alkalmazott másodlagos e-mailfiók gyakorlata alapján a felperes alappal gondolhatta azt, hogy a konkrét levél nem magánjellelű, hanem az üzleti tevékenysége körében keletkezett (amely következtetés alaposságát utóbb a büntetőeljárás megindulása, majd a vádemelés ténye) is megerősít. A felperes ettől függetlenül nem járt el jogszerűen, amikor előzetes tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget (lásd [40] bekezdés), azonban helyesen járt el, amikor a „Confidential” tárgyú levél megismerését követően az adatkezelési cél elérésének (üzleti titoksértés bizonyíthatósága) veszélyeztetettsége miatt a 14. cikk (1)-(4) bekezdéseinek alkalmazását mellőzte. A nyomozóhatóság bevonásával pedig – a büntetőeljárás lefolytatásához fűződő érdek természeténél fogva – nem maradt olyan érdemben számításba vehető intézkedés, amelynek megtétele a felperestől elvárható lett volna a kérelmező irányába; e tekintetben közömbös, hogy felperes az adatvédelmi incidens bejelentése során hogyan járt el, mert az alperes a felperes bejelentését nem fogadta el.

- [44] A GDPR 25. cikk (1) bekezdése szerint az adatkezelő a tudomány és technológia állása és a megvalósítás költségei, továbbá az adatkezelés jellege, hatóköre, körülményei és céljai, valamint a természetes személyek jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével mind az adatkezelés módjának meghatározásakor, mind pedig az adatkezelés során olyan megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket – például álnevesítést – hajt végre, amelyek célja egyrészt az adatvédelmi elvek, például az adattakarékosság hatékony megvalósítása, másrészt az e rendeletben foglalt követelmények teljesítéséhez és az érintettek jogainak védelméhez szükséges garanciák beépítése az adatkezelés folyamatába.
- [45] Az alperes a felperes által érdemben nem cáfolt tényekből helyesen állapította meg a beépített adatvédelem elvének megsértését is a munkavállalók részére bocsátott céges e-mailek és informatikai eszközök felperes általi adatkezeléséről szóló belső szabályzat hiánya miatt. A GDPR e rendelkezése a perbeli ügyben az érintettek jogainak védelméhez szükséges garanciák adatkezelési folyamatba építése tekintetében lényeges, mely az elszámoltathatóság elvével is szoros összefüggésben áll, de önálló jogsértésként is nevesíthető volt, mert a felperes nem hozott olyan dokumentált intézkedést (pl. szabályzatot), amellyel a céges emailek és eszközök adatkezeléséről a munkavállalókat az érintetti joggyakorlás biztosítása érdekében tájékoztatta volna, figyelembe véve azt is, hogy az Mt. 11/A.§ (2) bekezdése e követelményt önmagában nem elégíti ki. Az alperes döntésének megalapozottságát nem érinti a határozat 18. oldalának utolsó bekezdésében alkalmazott fogalmazás („célszerű megalkotni”) egyrészt azért, mert mindez a GDPR 25. cikkének tartalmát nem befolyásolja, másrészt azért sem, mert az alperesnek nem feladata annak tételes számba vétele, hogy a beépített adatvédelem elvének a vállalkozás miként felelhet meg; a felperes például teljesítheti e követelményt oly módon is, hogy normatív intézkedés (szabályzat) helyett minden munkavállalójára egyedileg hozza meg a szükséges adatvédelmi intézkedést.
- [46] A céges e-mail fiókra vonatkozó felperesi jogszabálysértések – előzetes tájékoztatás hiánya és elszámoltathatóság elvének sérelme – szempontjából a felperes által kiemelt körülmények (fiók zárolása, a végleges megszüntetésig annak átirányítása) lényegtelenek voltak, hiszen azok az adatkezelés céljára és jogalapjára vonatkoztak, amelyeket az alperes sem kifogásolt. A céges e-mail munkaviszony megszűnését követő kezelésére vonatkozó jogsértéseket az alperes helyesen állapította meg, mely tekintetben a bíróság a GDPR 5. cikk (2) bekezdés, a 13. cikk és 25. cikk alkalmazásáról kifejtettekre visszautal.

- [47] Az alperes az adatkezelés jogos érdeken alapuló jogalapját a céges e-mail, az eszközellenőrzés (a határozat indokolásában III.2. alatt a rendelkező rész 2) pontjától eltérően „felhasználói fiók” ellenőrzésként nevesítve) és a gmail tekintetében egyaránt elismerte (határozat 13. oldal harmadik bekezdés, 15. oldal 6. bekezdés, valamint 19. oldal hetedik bekezdés), az adatkezelés célját pedig egyedül az eszközellenőrzés kapcsán vonta kétségbe, amennyiben nézete szerint a céges e-mailbe a rendszergazdai jogok miatt nem is volt feltétlenül szükséges belépni. A felperes utóbbi megállapítást sérelmezte ugyan, de annak relevanciája nem volt, mert a vitatott indokolásrész (határozat 15. oldal 4. bekezdés) sem volt releváns, hiszen a határozatban nem szerepel olyan jogsértés, amelyet az eszközellenőrzés jogszerű céljának hiánya okán állapított volna meg az alperes. Megjegyzi a bíróság, hogy még a szóban forgó indokolásrészben szereplő „nem feltétlenül szükséges” kifejezés jelentése sem azonos az adatkezelési cél hiányának megállapításával.
- [48] A perben lefolytatott tanúbizonyítással is megerősítve a bíróság megállapította, hogy a kérelmező a gmail jelszavát a felperesnek nem adta meg, annak pedig nem volt érdemi jelentősége, hogy a céges e-mail jelszavát megadta-e az eszköz visszaadásakor, és ha igen, milyen okból, mert a fentiek szerint – alapvetően a felperes által sem vitatott dokumentációs kötelezettség elmaradására visszavezethetően – e körülmény nem változtat a határozat rendelkező részében megfogalmazott jogsértéseken (elszámoltathatóság, tisztességes adatkezelés, előzetes tájékoztatás, beépített adatvédelem).
- [49] A fentieket összefoglalva a bíróság megállapította, hogy az alperes a tényállás tisztázási kötelezettségét nem sértette meg, a perben lefolytatott bizonyítás (tanúmeghallgatás, szembesítés, okirati bizonyítékok) alapján az alperes által rögzített tényállás ügy érdemét érintő kiegészítésére nem volt szükség. Az alperes a megfelelően feltárt tényállásból nagyobb részben – ide értve a határozat rendelkező részének 1) és 2), valamint 4) pontjait – helytálló jogi következtetést vont le, a határozat kisebb részben – a határozat 3) pontja tekintetében – volt megalapozatlan. A bíróság ezért az alperes határozatának 3) pontját, továbbá – figyelemmel arra, hogy a bíróságkiszabás alapját képező jogszabálysértések száma az ítélet következtében csökkent – a felperest adatvédelmi bírság megfizetésére kötelező rendelkezésrészét a Kp. 89. § (1) bekezdése alapján megsemmisítette, és a bírság összegének meghatározása érdekében az alperest a Kp. 89.§ (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásával új eljárásra kötelezte. A keresetet ezt meghaladóan a Kp. 88.§ (1) bekezdése alapján elutasította.
- [50] A megismételt eljárásban az alperesnek az adatvédelmi bírságot annak figyelembevételével kell a 2.000.000 forintnál arányosan kisebb összegben kell meghatározni, hogy a felperes gmail-re vonatkozóan a tájékoztatási kötelezettségét nem sértette meg.
- [51] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57.§ (1) bekezdés o) pontja alapján
illetékmentes.
- [52] A felperes negyed részben pernyertes, háromnegyed részben pervesztes lett. Az ügyvéd által képviselt alperes perköltségét a nyilatkozatainak terjedelmét, a per tárgyalásainak számát és időtartamát, valamint a pernyertesség arányát értékelve 100.000 forintban állapította meg a bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (6) bekezdése alapján, és a költség megfizetésére felperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 82.§ (2) bekezdése, valamint 83.§ (2) bekezdése alapján kötelezte.
- [53] Az ítélet ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 99.§ (1) bekezdése kizárja.

Záró rész

Fővárosi Törvényszék
105.K.704.512/2021/21.

Budapest, 2022. szeptember 29.

dr. Barsi-Fodor Bea s. k.
a tanács elnöke

dr. Huber Gábor s. k.
előadó bíró

dr. Nagy Péter s. k.
bíró